MEKKE-İ MÜKERREME KÜTÜPHANESİ

[Türkçe — Turkish — تركي]

Hazırlayan: Heyet

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik: Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ مكتبة مكة المكرمة ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

مجموعة من العلماء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Birincisi: Mekke-i Mükerreme Kütüphanesi

Kütüphane;Sa'y yapılan alanın kuzey doğusunda, Ebu Tâlib mahallesinin başladığı yerdedir.Şeyh Abbas Kattân tarafından hicrî 1370 (miladi 1950) yılında yaptırılmıştır. Kütüphane, İslâmî İşler Bakanlığı'nın gözetiminde olup bünyesinde pek çok kitap, el yazması eserler ve tarihî kıymetli eşyalar bulundurmaktadır. Kütüphane, hâlâ Mekke'nin eskiden beri bilinen tarihî yapısında, iki katlı ve koyu kahverengi ahşap pencerelerden oluşmaktadır.[1]

İkincisi: Kütüphanenin Hakikati

Bazı yazarlar, kütüphanenin bulunduğu yerin, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yer olduğunu belirtmektedirler.Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye hicret ederken (amcasının oğlu) Akîl b. Ebî Tâlib kendisinden burayı

[1] Bkz: Muhammed Ömer Rafî'; "Hicrî 14. Asırdaki Mekke", s: 125

teslim almış ve (Haccac'ın kardeşi) Muhammed b. Yusuf es-Sekafî ondan satın alıncaya kadar Akîl b. Ebî Tâlib ve oğlunun elinde kalmaya devam etmiştir. Muhammed b. Yusuf es-Sekafî burayı satın alınca, "Dâru'l-Beydâ" diye bilinen evine dahil etmiştir. (Harun Reşid'in annesi) Hayzerân hicretin 71. yılında haccettiğinde burayı içinde namaz kılınan bir mescit haline getirmiştir.[1]

Doğrusu Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yeri kesin olarak belirleyen sahih deliller bulunmamaktadır. Bunun içindir ki âlimler ve tarihçiler, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yerin tayini konusunda ihtilaf etmişlerdir.[2]

Gezgin (seyyah) Ebu Sâlim el-Ayyâşî (ölümü: Hicrî 1090), Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-

---

[1] Bkz: el-Fâsî; "Şifâu'l-Ğarâm bi Ahbari'l-Beledi'l-Haram", 1/269. Abdulkerim el-Kutbî; "İ'lâmu'l-Ulemâi'l-A'lâm bibinâi'l-Mescidi'l-Haram", s: 154. el-Mekkî; "Ahbâru'l-Kirâm bi Ahbâri'l-Mescidi'l-Haram", s: 220. Takiyyudîn el-Mâlikî el-Fâsî; "Uddetu'l-İnâbe", s: 207

[2] Bkz: el-Fâsî; "Şifâu'l-Ğarâm bi Ahbari'l-Beledi'l-Haram", 1/269. "el-Câmiu'l-Latîf", s: 325-327. Abdulkerim el-Kutbî; "İ'lâmu'l-Ulemâi'l-A'lâm bi Binâi'l-Mescidi'l-Haram", s: 220-221

’in doğduğu yerin tahkiki konusuna değinmiş ve âlimlerin bu konudaki ihtilafını zikretmiş, sonra da insanlar arasında meşhur olan görüşü tartışarak şöyle demiştir:

"İlginç olan; insanlar bu evden sadece yatak (döşek) kadar bir yeri tayin ettiler ve burası, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-’in doğduğu yerdir, dediler. Bu yerin tayini, bana göre sahih veya zayıf yoluyla gelen rivâyetlere tamamen uzaktır. Mekke’de veya Mekke’nin dışında başka bir yerde olsun, bu konudaki ihtilaf sebebiyledir. Mekke’de olduğunu farzetsek, Mekke’nin hangi mahallesinde doğmuştur? Mahalleyi tayin ettiğimizi farzetsek, hangi evde doğmuştur? Evin tayin edildiğini farzetsek, uzun zaman ve asırlar geçtikten sonra, izler de silindikten sonra evin neresinde doğduğunu tayin etmek tamamen imkansızdır."

Ebu Sâlim el-Ayyâşî bu yerin tayin edilmesinin imkansız olduğunu belirttikten sonra şöyle demiştir:

"Doğum, câhiliye döneminde meydana gelmiştir. O zamanlar mekanlarını koruma altına alan kimse de yoktu. Zaten onların böyle bir amaçları da yoktu. İslâm'ın gelmesinden sonra sahâbe ve tâbiîn, dîn ile ilgili olmayan şeylere bağlılıkları tamamen zayıflamıştır. Çünkü onlar, İslâm'ı korumak ve onu kılıç ve dil ile savunmak gibi ondan daha önemli şeylerle uğraşmışlardır." [1]

Günümüzün tanınmış tarihçisi Hamed el-Câsir bu konuda şöyle diyor:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yer hakkındaki bu ihtilaf, İnsanların geneli tarafından kesin olarak doğduğu yer diye bilinmesi, hiçbir tarihî esasa dayanmamaktadır." [2]

Âlimlerin ve tarihçilerin, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yerin tayini hakkındaki ihtilafı, kıymetli sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun-

---

[1] "er-Rıhletu'l-Ayyâşiyye", 1/225. "Mekke'deki İslâmî Eserler"; Hicrî 1402 yılının Ramazan ayında "el-Arab Dergisi",c: 3-4'de yayınlanmış bir makaledir.

[2] "Mekke'deki İslâmî Eserler"; Hicrî 1402 Ramazan ayında "el-Arab Dergisi",c: 3-4'de yayınlanmış bir makaledir.

bu olaya önem vermediklerine bir delildir. Çünkü bu, dînî bir amelle ilgili bir şey değildir. Eğer olsaydı, tıpkı hacdaki yerler bilindiği gibi, onların belirli bir yer üzerinde ittifak ettikleri bize nakledilirdi.

Üçüncüsü: Kütüphaneyi ziyâret etmek veya ondan bereket beklemek meşrû mudur?

Bu konuda delil olmaması sebebiyle, ibâdet amacıyla bu kütüphanenin ziyâret edilmesi meşrû değildir. Çünkü ibâdetlerde aslolan; delildir. Diğer taraftan burası, -daha önce belirtildiği gibi-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yer olarak tayin edilmemiştir.

Bunun doğru olduğunu farzetsek bile, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in oturduğu veya namaz kıldığı yerlerle ilgili eserlerden bereket beklemek meşrû olmadığı için -ki doğduğu yer de bunlardan birisidir-kütüphaneden bereket beklemek hiçbir şekilde câiz değildir.

Bir peygamberin doğduğu yeri yüceltilmenin ve ondan bereket ummanın meşrû olduğuna dâir,

"Cebrail -aleyhisselâm-, İsrâ ve Mirac gecesinde, İsa -aleyhisselâm-'ın doğduğu yer olan Beytulahm'de iki rekât namaz kılmasını emretti" diye rivâyet edilen hadisi delil olarak göstermeye gelince, buna şöyle cevap verilir:

1. Hadis âlimleri ile diğer âlimler, bu rivâyetin münker ve uydurma olduğuna hükmetmişlerdir. Dolayısıyla Beytulahm'de namaz kıldığına dâir Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den hiçbir şey sâbit olmamıştır. [1]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"'Sahih'te sâbit olduğuna göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- İsrâ gecesinde Beytu'l-Makdis'e geldiğinde orada iki rekât namaz kılmıştır. [2]

---

[1] Bkz: İsmail b. Muhammed el-Ensârî; "el-Kavlu'l-Fasl fî Hukmi'l-İhtifâli bi Mevlidi Hayri'r-Rusul -sallallahu aleyhi ve sellem-", s: 138-145

[2] Müslim; 1/145, Kitâbu'l-Îmân", "Rasûlullah -sallalahu aleyhi ve sellem ile İsrâ (gece yolculuğu) babı".

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buradan başka bir yerde namaz kılmamıştır ve ziyâret etmemiştir. Mirac hadisinden; 'Sahih-i Müslim", "Sünen ve Mesânîd" kitaplarında sahihleri olduğu gibi, zayıf ve uydurma olanları da vardır.

Örneğin bazıların rivâyet ettikleri şu hadis vardır:

"Cebrail -aleyhisselâm- (İsrâ ve Mirac olayında)**, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle dedi:**

-Bu senin atan İbrahim'in kabridir. İn ve orada namaz kıl. Burası da kardeşin İsa'nın doğduğu yer olan Beytulahm'dir.İn ve orada namaz kıl."

Bunun gibi hadisler, hadis ehlinin ittifakıyla uydurulan yalan şeylerdendir."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

"Beytulahm'de Hıristiyanların bir kilisesi vardır. İster İsa'nın doğum yeri olsun veya olmasın,

müslümanların nezdinde oraya gitmekte hiçbir fazîlet yoktur. [1]

İbn-i Kayyim de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Beytulahm'e indiği ve orada namaz kıldığı söylenmiş, fakat bu, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den aslâ sâbit olmamıştır."[2]

2. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in İsrâ gecesinde Beytulahm'de namaz kıldığı sâbit olsa bile bunun, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yerde bereket umarak ve ecir bekleyerek namaz kılmanın câiz olduğunu te'yid etmez. Çünkü ibâdet işinde kıyas geçerli olmaz. Zirâ ibâdet, delile dayanır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ümmetine, Beytulahm'i yüceltmemesini ve orada namaz kılmayı emretmemesini, sahâbeden hiç

---

[1] "İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm", 2/814

[2] İbn-i Kayyim; "Zâdu'l-Meâd", 3/34

kimsenin de Beytulahm'i yüceltmemesini ve orada namaz kılmamasını bir tarafa bırakın[1],-daha önce de belirtildiği üzere-, Beytulahm'e gitmenin müslümanların nezdinde hiçbir fazîleti de yoktur. Aynı şekilde Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğduğu yer de böyledir. Allah Teâlâ en iyi bilendir."[2]

Dördüncüsü: Bazı hacıların içine düştükleri bid'atlar ve yaptıkları hatalar

Bazı hacılar, Mekke-i Mükerreme Kütüphanesi'nin yanında birçok bid'at ve hatalara düşmektedirler. Bunun da sebebi; bu yerin kutsal ve birtakım hususi-yetinin olduğuna inanmalarıdır. Bunun bâtıl olduğu daha önce açıklanmıştı.

Hacının bu bidat ve hatalara düşmekten sakınması için bunlardan bazılarına işâret edeceğiz:

---

[1] Humûd et-Tuveycrî; "er-Raddu'l-Kavî a'le'r-Rifâî ve'l-Mechûl ve'bn-i Alevî", s: 88. "İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm", 2/813

[2] Bkz: Dr. Nâsır el-Cudeyyi'; "et-Teberruk", s: 355

1. Kütüphaneyi ibâdet amacıyla ziyâret etmek, bu kütüphanenin kutsal ve birtakım hususiyetinin olduğuna inanmak.

2. Kütüphanenin yanında Allah'tan başkasına yalvarıp yakarmak ve ondan ihtiyaçlarının giderilmesini istemek.

3. Kütüphanenin etrafında tavaf etmek.

4. Kütüphanenin yanında namaz kılmak.

5. Kütüphanenin yanında duâ etmeye ve Kur'an okumaya çalışmak.

6. Kütüphanenin duvarlarından ve toprağından bereket beklemek.

7. Kütüphanenin duvarlarına yazılar yazmak.

8. Kütüphanenin kapı ve duvarlarına güzel kokular serpmek.

9. Kütüphanenin kapı ve duvarlarına kağıt, mektup ve saç gibi bazı şeyler koymak.